

Ja, vi elsker dette landet. Heter det i den vakre fedrelands-
sangen vår. Det må være noe av det største et menneske kan si, og
da serlig for oss nordmenn. Vi har en tusenårig historie å se til bakte
på i våre bøker, og det er en historie som vi har lov til, og som vi
må være stolt av. Dette landet høgt mot nord, har fostret en nasjon,
nøysom og hardfør, med en egenart som vil gjøre at Norge vil bestå
så lenge det finnes nordmenn i Norge.

Hvad er så fedrelandskjerlighet? Hva er fedreland.

Det er ikke noe annet enn at hver elsker sitt hjem, der hvor våre
foreldre har gått, og våre bygder der hvor vi selv har vokst opp.
Vi elsker vårt land fordi våre forfedre har kjempet og strit her i
tusener av år. De har kjempet for seg og sine, for folk og land, og
for nasjonens bestående.

Vi var en nasjon, vi skal bli et folk.

Vi har her i Norge mellom 600-700 bygder, alle disse er det som
utgjør det hele land. Alle disse bygder har sin egen historie, og som
strekker seg langt til bakte i tiden. En av disse bygder er Selbu.
Det er den nest største bygda i Sør-Trøndelag i flatemål, og den har
idag ca. 6000 innbyggere. Den strekker seg fra 3 mil fra Trondheim
i vest til innover mot svenskegrensen i øst, ca. 12 mil. Her har det
bodd folk så lenge historien vet og fortelle, og det er stor sand-
synlighet for at det har bodd folk her i enda mye lengere tid bakover.
Det første vi vet om Selbu i historien er fra 1177 da kong Sverre
med birkebeinerne var her. Her har det da levd menn og kvinner som
har lært oss at vi har en del av dette landet som vi skal forsvare,
og gjøre større og rikere for kommende slekter. Det er for kommende
slekter at det er kjempet, og det er for kommende slekter at det skal
kjempes. Vi selv er snart en blandt de tusener glemte graver.
Generasjoner kommer og går, men det er verkene til disse som står og
lyser, og kaster glans omkring seg, og som viser oss den vei vi skal
gå.

Selbu har i sin tid som en liten verden for seg sjøl, det
var her som mange andre steder at det ikke fantes vei til nabobygderne
og folka som bodde her, ble på den måten henvist til å klare seg
sjøl så godt det lot seg gjøre. Det har nok mangen en gang sett håp-
løst ut men det har bestandigt snudd seg til det beste., både når
det var nød i bygda, og likeså når der kom fiende. Det er mere enn en
gang at de ikke åtte andet mel enn barkemel i huset, noe som for oss
idag er helt ufattelig. Likeså når det kom fiende til bygda, var gode
råd dyrt mange ganger. Det fortelles at det en gang kom en hel

herstyrke nedover dalen. Flesteparten av mannfolka var borte, men de som var igjen, sammen med kvinner og barn fikk di tendt "våttåene" slik at folket samlest og smmen dro de mot fienden, men da med list. Mannfolka hadde med seg skytevåpen, kvinfolka derimot hadde med seg gamle klefiller som de hengte op på staurer o.l. Da fienden fikk se dette, samtidig med at han fikk en salve av de børser som var med fant han det rådligst å forsvinne, han syntes overmakta var for stor. Stedet er siden blitt hetende, Hangklea. All denne motgang og elendighet har ikke svekket dem, men det ser ut til at det har virket tvertimot. Foruten jordsbruket, har det vært gruve drift og da serlig kverfjell drifta som har vært den mest framtrædende næringsvei her i Selbu. Dette arbeidet svarte ikke på langt nær til det slit som fulgte med det, og det har hendt flere ganger at folk har satt livet til der inne på vidda i snøstorm og kulde. Denne kvernsteinsdrifta var et arbeide som opptok nesten alle mannfolk fra tidlig om høsten til sendt på våren, men fortjenesten var det ikke rart med, det ble ikke mere enn en 60 - 70 öre pr. dag, når steinene var ferdige, og var kommet på markedet. Disse steinene var de beste i skandinavien, og det fortelles at det var en fra Vladres som reiste til Amerika, han tok med seg steinen sin dit og står idag på museum derborte.

Etterhvert ble disse steinene erstattet med steiner av teknisk framstilling som både var større og hadde mye større kappasitet. Nå er kverfjell drifta i Selbu helt slutt, og dermed også en bedrift som har vart i over 200 år gått over i sagaen.

Noen annen gruve drift finnes ikke i drift heller, da ~~alle~~ ^{ingen} ikke ville svare seg. Bare de tomme gruver og slaggdungene vitner om at det har vært virksomhet en gang i tiden.

I og med denne virksomhets slutt, for jordsbruket en bedre tid. I og med at det arbeidet så mye i fjellet, ble jordsbruket svært hemmet, nu blir det derimot deres eneste levevei, men hermed blir også en hel del folk ledige. En del tar til som nybrootsmenn, men da dette arbeide er lite påaktet av det offentlige, blir det ingen fart, idet.

Hermed begynner en ny epoke i Selbus og Norges historie. En strøm av nordmenn drar over havet til Amerika. Det har i enkelte år fra Selbu reist over 100 stykker. Dette ble en stor uttapping av menesker, og et stort tap for landet. Dertil kan en regne med at var de beste som dro, de som hadde oppdrift i seg, dem som ville noe, og dem som kunne noe. Hvad som var skyl i dette er ikke godt å si, det kan vel for en dels vedkommende være eventyrlyst, men for de flestes vedkommende, var at de ikke hadde noen mulighet her hjemme.

En skulle ikke tru at Norge har fostret så mange store og sterke menn og kvinner at landet ikke har bruk for dem. Det måtte være noe som v var galt. Jeg skulle tro at Gamle nor Norge som enda idag ikke har m mere enn 3% dyrket mark av landets overflate, kunne ha gitt heimer til mange mange vakre heimer. La oss drömme litt, enn om vi dyrket så vi hadde 10% dyrket mark. Det skulle være noe å tenke på til deg AT gutt, som idag er inne til ærestjeneste for Norge. Spar deg selv og andre for å reise til utlandet for dit levebröds skyld, For hvor enn i ver verden du drar så er du ulöselig knyttet til heimen og fedrelandet. Det kan sammenlignes med en mor med sitt lille barn.

Det må være noe av det vakkreste en ongdöm av ida kan få være være med på. Det er en skjönn tanke , og et taknemelig arbeide. Kan noen med sin fulle samvittighet si at det ikke er riktig gjort mot land og folk? Nei, og atter nei.

Den gamle form for AT er dugnaden, den er kanskje like gammel her i Selbu som det har vært folk her. Her rådde enighet, og her d rådde vilje, var en mann i ei knipe så kom folka i fra hele grenna s sammen for å hjelpe den som var ille stedt. En slik dag var det fest, Alle som var med , hadde også med seg römme og en smellende feit römme-graut var det til middags. Her kan en si at fellesnyttten gikk foran egennyttten. Her kom det naturlige fram, det var ikke noe im- provisert og kundtigt disse våre gamle forfedre holdt på med, det var selve naturens lov disse fulgte.

Vi får si med dikktären: Lat det det merkast i meir enn i ordi at me halda den arven istand. At når fedrane sjå et på jordi dei kan kjenna sitt folk og sitt lang.

Hvor lenge det har vært folk her i Selbu er det ingen som med sikkerhet kan si. Men at det var folk her på kong Sverres tid er helt sikkert. Det er en beretning som forteller at han var i Selbu i året 1177, da han kom fra Sverige og skulle til Nidaros å ta byen. Denne ferden ville ikke lysses for han. Erling Skakke ble oppmerksom på faren i tide og samlet sammen folka og gikk imot. Da overmakta var for stor måtte Sverre trekkeseg tilbake. Han reiste oppover til Selbu men selbuygerne var også ute på krigstien mot kongen. Han omgikk også dem, tok båtene deres og rodde oppover sjöen. Han rodde iland på en liten öy, og forskanset seg der. Det var det ingen far med da han hadde alle båtene til selbyggene. Han hadde ingen vanskelighet med å skaffemat heller, da det var bare kvinner og gamle folk hjemme. Herfra bestemte han også vilkårene for seg, Han pliktet byga til å skaffe ham og birkebeinerne en hal månedsfortering. Da han hadde vært her en halv måned tok han båtene og rodde utover sjöen, og forduftet

i all stillhet. Senere er holmen blitt kalt Kongsholmen.

Ting som tyder på at det kanskje har vært folk her enda mye lenger tilbake i tiden, er av forskjellige gårdsnavne, Håve er et av de mest typiske, og som skulle tyde på at her har det gamle offerstedet til de gamle guder stått.

Ved en senere anledning var også bygda hemsøkt av fiender. Det var da Karl den XII var i krig med Norge. Armfelt kom med en hær over fra Röros og skulle til Trondheim, og ta byen. Han kom ned til Flora, en frittliggende grenå til Selbu. Her plyndret de og røvet det de kunne få med seg. Det fortelles at de slaktet de dyra som var på flere gårder, etterpå satte de fyr på husa. På sin rövertokt til Trondheim, fikk de beskjed om at Karl XII var falt, og da var det ikke noe annet å gjøre for svenskene, enn å se til å komme seg over grensen til Sverige. Armfelt la ruta over tydalsfjella, men her led de ett totalt nederlag. De ble overrasket av en snøstorm, og støsteparten ble liggende igjen her. Det er også stor sansynlighet for at tydalingene hadde en finger med i spillet her. Det ble tatt gisler her til å vise dem veien over fjellet, men da disse var godt kledd i skinnklar, og likeledes var vant til en vinterdag oppe på vidda, er det trulig at de la en lengere vei enn nødvendig. Sikkert er det at det var mange tydalinge og selbygger etter innover fjellet for å hevne seg, og det falt ikke så fo for disse heller tenker jeg. Stedet hvor svenskene slo leir første natta, og der hvor støstedelen fraus ihjel, kalles idag, **Svensklegret**. Likeså finnes det den dag idag flere setervoller oppe i fjella der som har börsepiper i murpipa til å henge gryter i.

Dette er en liten historisk framstilling av den bygda som heter Selbu, og som er så rik på gamle minner. Da vi har 2 A.T. leirer, kommer det hvert år ca. 300 gutter som får lære bygda, og bygdas historier enda bedre å kjenne. Disse ATgutter som allerede har vært her, vil aldri glemme den herlige tiden som ATgutt i Selbu, og for dem som skal hit, for å gjøre sin ærestjeneste for landet vil vi si:

Vellkommen til Selbu.

+++++